

Nr 8

Utlåtande i anledning av väckta motioner om pension åt korrekturläsaren C. E. Swedners änka Greta Ulrika Swedner.

I två inom riksdagen väckta, till bankoutskottet hänvisade likalydande motioner, nr 248 i första kammaren av herr *Aman m. fl.* samt nr 189 i andra kammaren av herr *Lindberg*, har hemställts, att riksdagen måtte medgiva, att till avlidne korrekturläsaren Claes Enoch Swedners efterlämnade änka Greta Ulrika Swedner må, räknat från och med den 1 juli 1954, under hennes återstående livstid utgå en årlig tilläggs pension med 1 200 kronor eller annat belopp som kan anses skäligt.

Beträffande motiveringen för yrkandet får utskottet hänvisa till motionen I:248.

Över motionerna har yttrande inhämtats från *fullmäktige i riksgäldskontoret*, som avstyrkt motionen och därvid anfört följande.

Av motionen samt av i ärendet i övrigt inhämtade kompletterande upplysningar framgår

att Swedner, som var född den 27 december 1891, avled den 7 juni 1954;

att han jämte tjänst såsom aktuarie i lönegraden Ca 25 hos generaltullstyrelsen tjänstgjort såsom korrekturläsare å riksdagens ekonomibyrå från och med år 1921 till 1954 års riksdags vårsessions slut;

att han efterlämnat hustrun Greta Ulrika Swedner, född den 26 december 1892, med vilken han ingått äktenskap den 1 april 1926, samt en numera myndig dotter;

att änkan uppbär pension från statskontoret med 3 180 kronor per år jämte 53 procent tillägg = 4 865 kronor eller 405 kronor per månad;

att bouppteckningen efter Swedner utvisar brist i boet;

att änkan, som ej har eget kapital, under innevarande riksdag beretts visst tillfälligt arbete å riksdagens ekonomibyrå, som beräknas medföra en inkomst för henne av ca 800 å 900 kronor;

att änkans hälsotillstånd är mindre gott, vilket kan tänkas komma att för framtiden utesluta varje möjlighet till förvärvsarbete;

att dottern är elev vid S:t Eriks sjuksköterskeskola, där hon har tre år kvar av lärotiden;

samt att dottern under vistelse vid skolan åtnjuter förmån av fri bostad, fri kost och fri tvätt samt ett studiebidrag av 50 kronor i månaden från och med 3:e till och med 24:e månaden och av 80 kronor i månaden från och med 25:e till och med 42:a månaden.

Med anledning av motionerna få fullmäktige erinra om att 1954 års riksdag under höstsessionen, med bifall till därom av bankoutskottet i utlåtande nr 41 gjord hemställan, godkände en mellan kanslideputerade och Riksdagstjänstemännens förening den 10 november 1954 — således efter det

Swedner avlidit — ingången överenskommelse angående pensionsförhållandena för de hos riksdagen anställda tjänstemännen. Nämda överenskommelse innebär i huvudsak, att frågan om en generell reglering av riksdagstjänstemännens pensionsförhållanden tills vidare bör anstå i avvaktan på resultatet av 1951 års pensionsutredning. Under tiden uppkommande pensionsfrågor ha ansetts böra lösas enligt vissa i överenskommelsen närmare angivna normer. Här avses dock huvudsakligen endast sådana fall, då vederbörande tjänsteman vid sidan av sin riksdagstjänst icke innehaft pensionsberättigande statsanställning; överenskommelsen i denna del är sålunda icke tillämplig på Swedner, som innehade pensionsberättigande anställning i generaltullstyrelsen (lönegrad Ca 25) och vilkens änka i anledning därav uppbär författningsenlig pension av statsmedel. Vid sådant förhållande och då riksdagen, såvitt fullmäktige är bekant, hittills icke beviljat några tilläggs pensioner i liknande fall, synes någon särskild pension på grund av Swedners riksdagstjänstgöring icke kunna komma i fråga till hans efterlevande änka. I detta sammanhang torde böra påpekas, att det av motionärerna åberopade pensionsfallet, varmed torde åsyftas riksdagens beslut under fjolåret att bevilja pension åt riksdagsstenografen E. G. T. Torbiörns efterlevande, icke, såsom motionärerna synes vilja göra gällande, är likartat med nu ifrågavarande fall. Torbiörn innehade nämligen vid sidan av sin riksdagstjänst icke någon annan, pensionsberättigande anställning; däremot innehar hans änka tjänst såsom överpostexpeditör i Ca 19.

Fullmäktige vilja slutligen erinra om att, enligt punkten 2 av förenämnda överenskommelse, det beslut, som riksdagen kan komma att fatta beträffande en reglering av pensionsförhållandena för riksdagens tjänstemän i anslutning till 1951 års pensionsutrednings förslag, förutsatts skola göras tillämpligt även på vid tiden för överenskommelsen anställda befattningshavare, vilka av åldersskäl eller eljest på grund av sjukdom eller olycksfall i tjänsten kunde komma att avgå från sina anställningar i riksdagen, innan pensionsfrågan bringats till slutlig lösning, vilken bestämmelse väl får anlagas vara tillämplig även på efterlevande till avliden tjänsteman, varom här är fråga. Skulle sålunda framdeles pensionsrätt tillerkännas riksdagstjänstemän med pensionsberättigande statsanställning och deras efterlevande synes det enligt fullmäktiges mening vara skäligt att jämväl frågan om tilläggs pension till Swedners änka upptages till prövning oaktat Swedners dödsfall inträffade någon tid före överenskommelsens undertecknande.

Utskottet. Under hänvisning till vad fullmäktige i riksgäldskontoret anfört anser sig utskottet icke kunna förorda bifall till motionen. Enligt utskottets mening bör emellertid hinder icke möta att framdeles upptaga frågan om tilläggs pension till korrekturläsaren Swedners änka till prövning, därest pensionsrätt skulle tillerkännas riksdagstjänstemän med pensionsberättigande statsanställning och deras efterlevande. Utskottet hemställer alltså,

att motionerna I:248 och II:189 icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 3 mars 1955

På bankoutskottets vägnar:

FRANS SEVERIN

Närvarande:

från f ö r s t a kammaren: herrar Ewerlöf, Sundvik, Fahlander, Werner, Wehtje, Kronstrad, Strandler och Geijer;

från a n d r a kammaren: herrar Severin i Stockholm, Nilsson i Landskrona, Johansson i Kalmar, Carlsson i Tibro, Jönsson i Rosshol, Boija, Mellqvist och Magnusson.